

TISKOVÁ ZPRÁVA

NATÁLIE GORBANĚVSKÁ V ČESKÉ REPUBLICE

26. říjen 2012; Praha

Natálie Gorbaněvská, významná ruská překladatelka, básnířka a bojovnice za lidská práva, která 25. srpna roku 1968 jako jedna z osmi demonstrantů veřejně protestovala na Rudém náměstí v Moskvě proti okupaci tehdejšího Československa vojsky Varšavské smlouvy, navštíví Českou republiku závěrem měsíce října. Cílem její návštěvy je setkání se čtenáři při příležitosti prvního vydání českého překladu její knihy *Poledne*, věnované právě srpnovým událostem roku 1968. Natálie Gorbaněvská přijíždí do České republiky na pozvání Knihovny Václava Havla, Ústavu pro studium totalitních režimů a Slovanské knihovny.

Svůj program zahájí již zítra, v pátek 26. října, ve 13. 15 hodin tiskovou konferencí vedenou rusistou a hostujícím profesorem na Institutu slavistiky Humboldtovy univerzity v Berlíně Tomášem Glancem v prostorách stálé expozice **Knihovny Václava Havla** (Řetězová 7, Praha 1), a po té zamíří do Jihlavy, kde **v rámci komponovaného programu 16. Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Ji.hlava festival** představí od 18.00 hodin v kině Dukla český překlad své knihy *Poledne*.

Knihy *Poledne* je zprávou o protestu na moskevském Rudém náměstí v srpnu 1968 a perzekucích, kterým byli demonstranti ze strany sovětského komunistického režimu následně vystaveni. Natálie Gorbaněvská ji napsala v průběhu soudního líčení, které následovalo po jejím zatčení na Rudém náměstí, a krátce na to ji vydala v samizdatu. Bezprostředně poté byla kniha přeložena do několika evropských jazyků a proces s moskevskými demonstranty vstoupil do světových dějin. V Čechách bylo její samizdatové vydání několikrát připravováno, ale nikdy k jeho realizaci nedošlo. Nyní tedy kniha *Poledne* vychází v překladu Milana Dvořáka a péčí nakladatelství Torst a Ústavu pro studium totalitních režimů vůbec poprvé. Autorské čtení uzavře diskuzi s posluchači nejen o tématech, kterými se Natálie Gorbaněvská ve svém díle zabývá, ale také o roce 1968 a o současné situaci v Rusku.

O dva dny později, v neděli 28. 10., vystoupí Natálie Gorbaněvská **v literární kavárně FRA** v Praze. Večer *Ani sobě, ani Bohu* začíná v 19. 30 hodin a bude věnován její literární tvorbě, ale také obecněji psaní a překládání poezie v současném světě – v Rusku, v Čechách, v Polsku i jinde.

Veřejnou část svého programu Natálie Gorbaněvská završí v prostorách stálé expozice **Knihovny Václava Havla**, v Galerii Montmartre, kde v úterý 30. října v 19.00 hodin nejprve uvede svou knihu *Poledne* a následně pohovoří se čtenáři. Moderátorem večera bude rusista a překladatel Ondřej Mrázek.

Knihy *Poledne* líčí průběh demonstrace osmi sovětských občanů 25. srpna 1968 na Rudém náměstí v Moskvě, kteří protestovali proti vstupu vojsk států Varšavské smlouvy do Československa. Spojením vzpomínek autorky a jejích přátel, přepisu soudního líčení, oficiálních pramenů a dobových tiskovin vznikl ojedinělý dokumentární text, který přibližuje motivace demonstrantů, protest samotný, reakce na něj i důsledky, jež pro ně z tohoto činu vplynuly. Kniha byla přeložena do několika jazyků, v češtině vychází vůbec poprvé.

Natalia Gorbaněvská (*1936) je ruská básnířka a novinářka. V roce 1964 absolvovala Leningradskou univerzitu. V dubnu 1968 vydala první číslo samizdatového periodika *Chronika* tekoucích sobytij

(Kronika současných událostí). Společně se sedmi přáteli se rozhodla protestovat na Rudém náměstí proti sovětské okupaci Československa. Při demonstraci byla zatčena, ale jako matku tříměsíčního syna ji propustili. Ihned začala pracovat na zprávě o protestu a soudním procesu s demonstranty, která vyšla pod názvem *Poledne* nejprve v samizdatu a krátce nato i v několika jazycích na Západě. V prosinci 1969 byla opět zatčena. O rok později byla prohlášena za duševně nemocnou a umístěna do vězeňské psychiatrické nemocnice v Moskvě a následně v Kazani. Po návratu v roce 1972 se opět zapojila do disidentského hnutí. Pod hrozbou dalšího uvěznění se rozhodla odejít do exilu. Od roku 1975 žije v Paříži, kde se věnuje básnické tvorbě a aktivně vystupuje na obranu lidských práv ve světě.

Více informací:

Knihovna Václava Havla

www.vaclavhavel-library.org

Tereza Selmbacherová, tel: 732 573 998

Ondřej Mrázek tel: 725 180 774, mail: ondrejmrizek@volny.cz